

CONCEPT

Visiedocument Belastingdienst Toeslagen & Fraude

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- 1.1 Inleiding
- 1.2 Opzet document
- 1.3 Beschrijving van de nieuwe toeslagen
 - 1.3.1 Huursubsidie
 - 1.3.2 Zorgtoeslag
 - 1.3.3 Tegemoetkoming kosten kinderopvang
- 1.4 Fraude met toeslagen

2. Beschrijving huidige situatie mbt huursubsidiefraude

- 2.1 Handhaving en bestuurlijke boete in huidige situatie
- 2.2 Opsporing huursubsidiefraude bij VROM-IOD

3. Opties om fraude met toeslagen op te sporen

- 3.1 Inleiding
- 3.2 Fysiek toezicht en scheiding met opsporing
- 3.3 Opsporing door FIOD-ECD

4. Implementatie-adviezen

- 4.1 Aandachtspunten implementatie opsporing
- 4.2 Aandachtspunten t.b.v. Toeslagen

De Belastingdienst Toeslagen (hierna: BT) heeft bij de FIOD-ECD de vraag neergelegd hoe zou moeten worden omgegaan met opsporing van strafbare feiten die voortkomen uit de Algemene Wet inzake Inkomensafhankelijke Regelingen. Deze notitie heeft als doel de mogelijkheden hieromtrent te beschrijven, adviezen aan te reiken alsmede aandachtspunten voor de implementatie te geven.

1. Inleiding

1.1 Inleiding

De Algemene Wet inkomensafhankelijke Regelingen¹ (hierna: AWIR) die per 1 januari 2006 van kracht zal worden, heeft als gevolg dat de BT verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van:

- de Huursubsidiewet (per 1 januari 2006);
- de Wet op de zorgtoeslag (per 1 januari 2006);
- de Wet kinderopvang (per 1 januari 2005).

1.2 Opzet document

De Belastingdienst/FIOD-ECD is verzocht een visie te geven op en aanbevelingen te doen voor de wijze waarop opsporing van strafbare feiten uit de AWIR geregeld zou moeten worden. Onderstaand wordt allereerst kort de huidige situatie m.b.t. de opsporing van huursubsidiefraude (de andere toeslagen zijn nieuwe fenomenen) beschreven. In Hoofdstuk 3 worden opties genoemd op welke wijze de opsporing met betrekking tot de toeslagen zou kunnen worden vorm gegeven. In Hoofdstuk 4 wordt de aanbevolen situatie uitgewerkt en tenslotte worden in Hoofdstuk 5 aandachtspunten aangereikt voor de implementatie.

1.3 Beschrijving van de toeslagen

BT gaat fungeren als één loket, waar burgers terecht kunnen voor het aanvragen van huursubsidie, zorgtoeslag of tegemoetkoming kinderopvang. BT ontvangt en verwerkt de aanvragen en zorgt voor de uitbetaling. De regelingen zijn inkomensafhankelijk: huishoudens met een laag inkomen worden gecompenseerd met een tegemoetkoming van de overheid.

1.3.1 Huursubsidie

De nieuwe regeling voor de huursubsidie, die ingaat op 1 januari 2006, komt in grote lijnen overeen met de regeling zoals die nu door het Ministerie van VROM wordt uitgevoerd. Er zijn echter enkele belangrijke wijzigingen:

- Het recht op huursubsidie hangt voortaan af van het actuele inkomen in plaats van het inkomen van het voorliggende jaar.
- Het tijdvak waarover de huursubsidie wordt bepaald, loopt van 1 januari tot en met 31 december in plaats van 1 juli tot en met 30 juni.
- Het inkomensbegrip dat bepalend is voor de hoogte van de huursubsidie verandert van gecorrigeerd verzamelinkomen in verzamelinkomen.

De bestaande Huursubsidiewet blijft van kracht. Voorzover wijzigingen in de huursubsidie noodzakelijk zijn, worden deze geregeld in de zogeheten Aanpassingswet huursubsidie.

Wie recht heeft op huursubsidie, heeft vanaf 1 januari 2006 doorgaans ook recht op zorgtoeslag. De omvang van deze doelgroep wordt geschat op circa 1,2 miljoen huishoudens.

BT is verantwoordelijk voor de uitvoering van de regeling, van de aanvraag en het toewijzen tot en met het uitbetalen van de huursubsidie.

1.3.2 Zorgtoeslag

De invoering van de zorgtoeslag maakt deel uit van de veranderingen in het zorgstelsel per 1 januari 2006. Het belangrijkste element daarin is de invoering van een basisverzekering voor ziektekosten. Ieder huishouden moet zich, via een standaardverzekeringsovereenkomst en tegen een nominale

¹ Wetsvoorstel Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen, dd..

premie, verzekeren bij een zorgverzekeraar. Voor kinderen tot 18 jaar hoeft geen premie te worden betaald.

Volgens de Wet op de zorgtoeslag (Ministerie van VWS) kunnen huishoudens die onder de Zorgverzekeringswet vallen en meer dan een bepaald percentage van het inkomen aan premie betalen, compensatie ontvangen via de zorgtoeslag. Het gaat hier om een grote groep mensen. Om te beginnen zijn er naar schatting 1,2 miljoen huishoudens die huursubsidie ontvangen. Een groot deel daarvan komt ook in aanmerking voor de zorgtoeslag. Daarnaast is er nog een groot aantal huishoudens (4,9 miljoen) dat alleen recht heeft op de zorgtoeslag. Voor een modale alleenverdiener bedraagt de zorgtoeslag circa € 400 per jaar. BT is verantwoordelijk voor de uitvoering van de regeling, van de aanvraag en het toewijzen tot en met het uitbetalen van de zorgtoeslag.

1.3.3 Tegemoetkoming kinderopvang

De tegemoetkoming kinderopvang is met ingang van 1 januari 2005 in de plaats gekomen van de aftrek voor kinderopvang in de inkomstenbelasting. De tegemoetkoming kinderopvang is gebaseerd op de nieuwe Wet kinderopvang van het Ministerie van SZW. Deze wet regelt dat ouders, werkgevers en overheid de kosten voor kinderopvang samen betalen. De tegemoetkoming kinderopvang geldt voor iedereen die gebruikmaakt van een erkende vorm van kinderopvang (kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en/of gastouderopvang).

De hoogte van de tegemoetkoming kinderopvang wordt gebaseerd op het actuele inkomen. Dat wil zeggen dat de aanvrager een schatting moet maken van het te ontvangen jaarinkomen. Zodra blijkt dat die schatting te hoog of te laag was, is de aanvrager verplicht die wijziging door te geven.

Hetzelfde geldt voor een wijziging in de samenstelling van het huishouden, bijvoorbeeld als iemand gaat samenwonen, scheiden of als er een wijziging in het gebruik van de kinderopvang plaatsvindt. Naar schatting hebben 200.000 huishoudens recht op een tegemoetkoming kinderopvang.

Als de regeling op 1 januari 2005 ingaat, is het Utrechtse kantoor van BT nog niet volledig operationeel. Omdat dit onderdeel van het project Toeslagen al liep binnen

Belastingdienst/Oost/kantoor Doetinchem, vindt de uitvoering van de Wet kinderopvang voorlopig op die locatie plaats. Vanaf 1 januari 2007 gaat de uitvoering van de regeling naar Utrecht, van het aanvragen en toewijzen tot en met het uitbetalen van de tegemoetkoming kinderopvang.

1.4 Fraude met toeslagen

Met betrekking tot het toezicht van BT is inmiddels een contourennota ontwikkeld waarin de visie op toezicht wordt verwoord. Het toezicht is gebaseerd op de bepaling uit de Algemene Wet Bestuursrecht. Binnen de toezichtvisie wordt een nadrukkelijke taak toebedeeld aan horizontaal -, verticaal toezicht en handhavingscommunicatie.

In gevallen waarbij een vermoeden van fraude speelt, heeft de BT de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen (art 40 AWIR). Het moet dan gaan om gevallen waarin het aan opzet of grove schuld van belanghebbende te wijten is dat een tegemoetkoming ten onrechte of tot een te hoog bedrag is tegekend. De BT moet de aanwezigheid van opzet of grove schuld stellen en bewijzen. Deze boete kan ook opgelegd worden aan derden die volgens de AWIR gehouden zijn informatie te verstrekken. De boete is gemaximeerd tot een bedrag van € 5.000 dat proportioneel wordt geacht ten aanzien van inkomensafhankelijke tegemoetkomingen zoals de huursubsidie, de zorgtoeslag en de tegemoetkoming kinderopvang.

Laatstelijk is bij amendement² tevens in de mogelijkheid voorzien een boete (maximaal € 1.500) op te leggen in gevallen waarin niet, danwel niet tijdig, aan de informatieplicht is voldaan door belanghebbenden of derden. Gezien de huidige praktijk ten aanzien van vervolging van omissiedelicten, zal strafrechtelijke vervolging van deze gedraging feitelijk niet plaatsvinden.

Inzet van het strafrecht wordt in het algemeen gezien als sluitstuk in de handhavingsketen en kan alleen dan van toepassing zijn als alternatieven (zoals een bestuurlijke boete), gelet op de omstandigheden, niet meer als een adequate reactie kunnen worden aangemerkt. Ook vanwege het uitstralingseffect mag het ultimatum remedium, het strafrecht, in het handhavingsspalet op het gebied van toeslagen niet ontbreken. In de AWIR is daarom ook voorzien dat opsporingsambtenaren kunnen

² Amendement 29764, nr. 34

worden aangewezen³.

De nieuwe toeslagen (zorgtoeslag en tegemoetkoming kinderopvang) zijn nieuwe fenomenen en vragen derhalve een visie hoe om te gaan met fraudegevallen waarop de bestuurlijke boete @ (van maximaal € 5.000) geen gepaste reactie is. Ook is met betrekking tot de opsporing van huursubsidiefraude doet zich een nieuwe situatie voor nu met de nieuwe AWIR de uitvoering en de handhaving van de huursubsidie van VROM aan BT is overgedragen.

De concrete strafbare feiten die vanuit de uitvoering van de AWIR naar voren zouden kunnen komen, betreffen commune delicten (bijlage 1):

- De *misdriften* genoemd in de artikelen 225, 226, 227, 227a en 227b van het Wetboek van Strafrecht;
- De *overtredingen* genoemd in artikel 447c en 447d van het Wetboek van Strafrecht⁴.

Omvang fraudestromen

Ook met de twee nieuwe toeslagen, de zorgtoeslag en de tegemoetkoming kinderopvang, kan het voorkomen dat opzettelijke onjuiste informatie wordt verstrekt of valsheid in geschrifte wordt gepleegd.

Tegemoetkoming kinderopvang

Het aantal toeslaggerechtigden voor de tegemoetkoming kinderopvang is relatief gering, maar omdat er geen sprake is van een gestructureerde informatiestroom (kosten opvang) wordt vanuit BT een risicogerichte benadering gehanteerd.

Omdat het toezicht op deze toeslag intensiever is en de gemiddelde hoogte van deze toeslag laag zal zijn, ligt het niet voor de hand aan te nemen dat hier veel fraudezaken uit voort zullen komen die voor strafrechtelijke afdoening in aanmerking zullen komen.

Anderzijds zijn er signalen dat Kinderopvanginstellingen met het uurtarief manipuleren waardoor mogelijk collectief misbruik van de regeling plaatsvindt. Alhoewel dit collectieve karakter zou kunnen pleiten voor strafrechtelijke aanpak, valt nog te bezien of hiertegen strafrechtelijk kan worden opgetreden.

Zorgtoeslag@

2. Huidige situatie met betrekking tot huursubsidiefraude

2.1 Huidige situatie fysiek toezicht/ handhaving huursubsidie

De afdeling Informatie, Beheer en Subsidiegelden (hierna: IBS) van VROM is belast met de uitvoering en het toezicht op de huursubsidie. Fysiek toezicht wordt vanuit IBS niet geïnitieerd.

Recent heeft VROM-IOD deelgenomen aan twee gezamenlijke (fysieke) toezichtacties met de Gemeentelijke Sociale dienst, Politie en verhuurinstanties. Medewerkers van VROM-IOD waren voor deze gelegenheid aangewezen als toezichthouders en hebben dienovereenkomstig geen opsporingsbevoegdheid gebruikt. Omdat de resultaten van deze acties aanleiding geven om op dergelijke samenwerkingsacties structureel in te zetten, dienen hierover tussen betrokken partijen verdere afspraken te worden gemaakt. Daarbij wordt gedacht aan het aanluiten bij de aanpak door de bestaande interventieteams, waarbinnen eveneens op lokaal/regionaal niveau gezamenlijk toezicht wordt uitgeoefend. Met die aanpak wordt ook een aantal knelpunten bij de opsporing van huursubsidiefraude ondervangen. Uit een recent onderzoek naar de knelpunten bij opsporing van huursubsidiefraude⁵ komt onder andere naar voren dat de opsporingsdienst VROM-IOD ..@. Meer samenwerking met de handhaving op het gebied van sociale zekerheid is een vereiste. Ook het aanhaken bij de Interventieteams wordt daarbij aanbevolen.

³ art. 43 wetsvoorstel AWIR

⁴ Tevens de misdrijven betreffende ambtsdwang en wederspanning genoemd in artt. 179, 180, 181, 182, 184 Wetboek van Strafrecht.

⁵ Rapport van BMC: "Grotere pak- en straffansen voor de fraudeur met huursubsidie"

Met betrekking tot fraudezaken die niet leiden tot strafrechtelijke vervolging, heeft het projectbureau van VROM-IOD de mogelijkheid om op basis van de Huursubsidiewet de subsidie stop te zetten en een bestuurlijke boete op te leggen.

Overigens bestaan momenteel vanuit VROM-IOD contacten met interventieteams van Utrecht en Groningen. @

Voor de opsporing van huursubsidiefraude is het van belang te constateren dat vanuit voornoemde (fysieke) toezichtsacties strafrechtelijke onderzoeken kunnen voortkomen. De globale inschatting van VROM is dat in 20% van de gevallen een strafrechtelijk onderzoek zou moeten worden ingesteld.

2.2. Opsporing huursubsidiefraude bij VROM-IOD

De VROM-IOD is onder andere belast met de opsporing van huursubsidiefraude. In 2004 werden zo'n 320 strafrechtelijke signalen omtrent huursubsidiefraude beoordeeld door VROM-IOD wat resulteerde in ongeveer 85 zaken die strafrechtelijk werden afgedaan met een proces-verbaal. Ongeveer 40 zaken leenden zich niet voor strafrechtelijke afdoening en boden ook te weinig aanknopingspunten voor bestuurlijke afdoening. Ruim 200 zaken werden door het Projectbureau van VROM-IOD met een bestuurlijke boete afgedaan.

Voornoemde signalen zijn voor 90% afkomstig van handhavingspartners (SVB, GSD en UWW). Deze handhavingspartners maken deel uit van het netwerk wat door de rechercheurs van VROM-IOD wordt onderhouden. Daarnaast komen signalen van derden (o.a. klikbrieven) en worden incidenteel signalen van VROM (IBS) ontvangen waarop VROM-IOD eigen onderzoek verricht.

@@De regie van de strafrechtelijke zaken die voortkomen uit eigen onderzoek van VROM-IOD (zoals fysieke toezichtsacties) ligt bij het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie. De overige zakende, die het merendeel vormen, worden nog geleid vanuit de regionale parketten van het Ministerie van Justitie.

Er wordt voorrang gegeven aan onderzoeken die afkomstig zijn van handhavingspartners, deze worden in ongeveer 30% van de gevallen gezamenlijk opgepakt. Slechts een klein gedeelte van de onderzoeken die strafrechtelijk worden opgepakt, komen voort uit eigen onderzoek.

Ten behoeve van het doelmatig en efficiënt instellen van onderzoek naar fraude met huursubsidie, zijn er door VROM criteria ontwikkeld. Deze bestaan uit een wegingssystematiek om doelmatig en efficiënt met opsporingscapaciteit om te gaan. Zo worden bijvoorbeeld punten toegekend aan de lengte van het tijdvak waarover is gefraudeerd en speelt de bewijsbaarheid (en de vraag of er sprake is van recidive) een rol voor de vraag of een zaak voor het strafrecht in aanmerking komt. Zaken met een schadebedrag lager dan € 6.000 komen niet voor strafrechtelijke afhandeling in aanmerking.

Overigens wordt huursubsidiefraude naar zijn aard nauwelijks als zelfstandig strafbaar feit gepleegd; in de meeste gevallen is sprake van samenloop met sociale fraude.

Binnen VROM-IOD wordt met 11fte gewerkt aan de opsporing van huursubsidiefraude; 6 rechercheurs, 4 ondersteuning en 1 projectleider. De rechercheurs zijn in veel gevallen afkomstig van Politie en dienen naast recherche-ervaring met name competenties te hebben op het gebied van netwerken, zelfstandigheid en samenwerking.

3. Opties om fraude met toeslagen op te sporen in de toekomst

3.1 Inleiding

Zoals in paragraaf 1.4 is aangegeven, bestaan de concrete strafbare feiten die uit de AWIR zouden kunnen voortkomen uit valsheid in geschrifte of het opzettelijk verstrekken van onware gegevens of het opzettelijk nalaten daarvan. Het gaat dan om commune strafbare feiten die als misdrijven kunnen worden aangemerkt⁶. Uiteraard bestaat de mogelijkheid tot samenloop met andere (eventueel fiscale)

strafbare feiten. Bij de opsporing van deze strafbare feiten zal gebruik moeten worden gemaakt van algemene opsporingsbevoegdheid, zoals beschreven in art. 141 van het Wetboek van Strafvordering.

Overigens zal opsporing van de overtredingen ex art. 447c en 447d van het Wetboek van Strafrecht niet primair aan de orde zijn, gegeven de mogelijkheid om voor gevallen waarbij opzet in het spel is een bestuurlijke boete op te leggen. Bij genoemde overtredingen speelt opzet geen rol.

Uitgangspunten:

- het inrichten van het opsporingstraject met betrekking tot toeslagen hangt af van de wijze waarop het toezicht wordt ingericht en het instrument van de bestuurlijke boete wordt ingezet;
- met betrekking tot het opleggen van een bestuurlijke boete is nog geen beleid ontwikkeld;
- voor huursubsidie-, zorgtoeslag- en tegemoetkoming kinderopvangfraude moet opsporing uniform worden ingezet;
- strafrecht is het ultimum remedium.

3.2 Fysiek toezicht en scheiding met opsporing

Signalen van deze fraude zouden kunnen voortkomen uit eigen toezichtsactiviteiten van Belastingdienst/ Toeslagen. Maar voordat bij dergelijke signalen daadwerkelijk sprake is van een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit (in de zin van artikel 27 WvSv), zal er in veel gevallen fysiek toezicht moeten plaatsvinden.⁷ Ook de in paragraaf 3.2 genoemde acties van VROM- IOD illustreren de noodzaak van fysiek toezicht. Zoals reedsesignaleerd, zullen vanuit het fysieke toezicht fraudezaken naar voren komen die al dan niet een strafrechtelijke aanpak rechtvaardigen. Vanuit dat perspectief zullen hier wel aanbevelingen worden gedaan om het fysiek toezicht in te richten cq vorm te geven.

Tot op heden is er niet in voorzien dat het fysieke toezicht door BT zal worden uitgevoerd; wel ligt het voor de hand dat BT hierin een coördinerende rol vervult. Vanuit die rol kunnen bijvoorbeeld ook signalen van toeslagenfraude afkomstig van de kliklijn Melding Misdad Anoniem of zaken die door eigen signalering/ uitworp naar voren komen, worden uitgezet voor fysieke controle.

Een aantal ambtenaren op de regiokantoren van de Belastingdienst zouden moeten kunnen worden ingezet voor fysiek toezicht in het kader van Toeslagen waarbij de coördinatie van hun taken dient te liggen bij BT. Naast het gegeven dat daarmee landelijke dekking wordt bereikt, sluit deze inrichting ook aan bij de gedachte dat de Belastingdienstkantoren steeds meer een inkomensloketfunctie gaan vervullen. Indien ambtenaren op de regiokantoren van de Belastingdienst voor het fysiek toezicht worden ingezet, zullen zij hiervoor ingevolge artikel 42 AWIR moeten zijn aangewezen.

Zoals reeds in paragraaf 3.1 opgemerkt, verdient het aanbeveling de recente toezichtacties op de huursubsidie van VROM- IOD een vervolg te geven. Ook hiervoor ligt het initiatief en de coördinatie bij BT waarbij het voor de uitvoering aanbeveling verdient aansluiting te zoeken bij de interventieteams, waarin de daarvoor aangewezen medewerkers⁸ van de Belastingdienstkantoren participeren.

In eerdere documenten is reedsesignaleerd dat het instrument van de bestuurlijke boete goed ingezet dient te worden. In verreweg de meeste fraudegevallen zal afdoening met een boete prevaleren boven strafrechtelijke aanpak. Om die reden verdient het aanbeveling om op korte termijn afspraken te maken door wie en op welke wijze de bevoegdheden van BT om dit instrument in te zetten, worden benut.

In het kader van scheiding tussen toezicht en opsporing verdient het geen aanbeveling de opsporing van AWIR-feiten bij ambtenaren op de Belastingdienstkantoren (die zijn aangewezen voor het toezicht) te beleggen. Daarmee wordt immers niet aangesloten bij het huidige rechtshandavingsbeleid van de Belastingdienst.

⁶ artikelen 225, 226, 227, 227a en 227b Wetboek van Strafrecht (bijlage 1).

⁷ De gezinssamenstelling van de aanvrager is van belang voor vaststelling huursubsidie.

⁸ De Belastingdienst heeft t.a.v. de doelgroep particulieren voor materieel toezicht in de privé-sfeer geen eigen bevoegdheden.

Om de opsporing van fraude met toeslagen bij de bestaande buitengewoon opsporingsambtenaren op de Belastingkantoren (de zogenaamde eenheidsverbalisant) te beleggen, ligt niet voor de hand. Ten aanzien van (lichte) fiscale delicten, te weten de fiscale omissiedelicten, hebben deze ambtenaren opsporingsbevoegdheid en zijn deze ambtenaren bevoegd proces-verbaal op te maken. Uitbreiding van hun bevoegdheid ligt niet voor de hand omdat de opsporing van zwaardere delicten is voorbehouden aan de buitengewoon opsporingsambtenaren van de FIOD-ECD.

Samenvatting aanbevelingen:

- *individueel fysiek toezicht over Belastingkantoren verdelen (aanwijzen ambtenaren ogv 42 AWIR)*
- *gezamenlijk fysiek toezicht (i.h.k.v. huursubsidie) bij interventieteams waarin de aangewezen ambtenaren van Belastingkantoren participeren.*
- *Vanuit BT coördinerende rol spelen voor fysiek toezicht en aansluiting met strafrecht;*
- *Vanuit BT beleid ontwikkelen/ afspraken maken ivm boete mogelijkheid*
- *opsporing strafbare feiten uit de AWIR niet bij Bt of bij eenheidsverbalisanten.*

Schema@@?

3.3 Opsporing beleggen bij de FIOD-ECD.

In de Memorie van Toelichting bij artikel 43 van AWIR⁹ staat dat aansluiting bij het huidige rechtshandavingsbeleid van de Belastingdienst zal worden gezocht. In dat kader zou het voor de hand liggen voor de opsporing van strafbare feiten uit de AWIR de FIOD-ECD in te schakelen.

De FIOD-ECD is een bijzondere opsporingsdienst (BOD) ressorterend onder de Belastingdienst en belast met de opsporing van fraude op fiscaal, financieel en goederengebied. Om eenheid te waarborgen in de wijze van afdoening van zaken zijn aanmeldings-, transactie- en vervolgingsrichtlijnen ontwikkeld. Deze richtlijnen geven onder andere aan in welke gevallen fraude moet worden aangemeld en wat de minimumeisen voor strafrechtelijke vervolging zijn. Zo gelden als drempelbedragen voor aanmelding € 5.500 (particulieren) danwel € 11.500 (bedrijven) waarbij tevens sprake van opzet moet zijn. In het Selectie-overleg wordt eerst de aanmeldingswaardigheid en daarna de vervolgingswaardigheid beoordeeld. Is dat laatste het geval dan wordt de zaak voorgelegd aan het Tripartiete-overleg waaraan ook het Functioneel Parket van het OM deelneemt. In dat overleg wordt een besluit genomen over strafrechtelijke vervolging. Opsporingsonderzoeken die door de FIOD-ECD worden uitgevoerd, vinden altijd plaats onder regie van het Functioneel Parket van het Ministerie van Justitie.

Opsporingsambtenaren van de FIOD-ECD hebben algemene opsporingsbevoegdheid¹⁰ en zouden dienovereenkomstig bevoegd zijn de strafbare feiten uit de AWIR op te sporen en te verbaliseren. Ook opsporingsambtenaren van Politie zouden op grond van hun algemene opsporingsbevoegdheid ingezet kunnen worden voor de opsporing van onderhavige strafbare feiten. Het sluit echter niet aan bij het handavingsbeleid van de Belastingdienst om de opsporing van strafbare feiten, die voortkomen uit de uitvoering van wetgeving door de Belastingdienst, bij de Politie te beleggen.

Met het Functioneel Parket van het Ministerie van Justitie zullen afspraken moeten worden gemaakt over de zaken die tot op heden door de Regionale Parketten werden afgehandeld. Zoals reeds eerder opgemerkt is, zal rekening moeten worden gehouden dat het strafrecht slechts wordt ingezet voor die gevallen waarbij een bestuurlijke boete geen passende reactie is.

(Dat kan het geval zijn bij recidive en/of samenloop met andere strafbare feiten en/of fraudebedragen van meer dan een bepaald bedrag).

4 Implementatie

Afspraken over de concrete inzet van opsporingscapaciteit maken tussen FIOD-ECD en FP.

Selectiecriteria/ aanpassing ATV...(voortraject verplicht boete-advies?)

⁹ In art. 43 AWIR wordt de mogelijkheid geboden om opsporingsambtenaren aan te wijzen.

¹⁰ Art 2 besluit buitengewoon opsporingsambtenaar FIOD-ECD

Bestuurlijke afdoening goed regelen (wet OM-afdoening)? Wanneer een boete wanneer strafvervolgning (67 o AWR jo 40 AWIR)? Traject B/CPP.

Info van VROM-IOD (lijst met fraudeurs) om recidive te voorkomen/ signaleren.

Samenwerking BT met SVB en gemeentelijke sociale dienst en UWV.

Wetboek van Strafrecht

Titel XII. Valsheid in geschriften, opgave van onware gegevens en schending van de verplichting gegevens te verstrekken

Artikel 225

- 1.** Hij die een geschrift dat bestemd is om tot bewijs van enig feit te dienen, valselijk opmaakt of vervalst, met het oogmerk om het als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, wordt als schuldig aan valsheid in geschrift gestraft, met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.
- 2.** Met dezelfde straf wordt gestraft hij die opzettelijk gebruik maakt van het valse of vervalste geschrift als ware het echt en onvervalst dan wel opzettelijk zodanig geschrift aflevert of voorhanden heeft, terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat dit geschrift bestemd is voor zodanig gebruik.
- 3.** Indien een feit, omschreven in het eerste of tweede lid, wordt gepleegd met het oogmerk om een terroristisch misdrijf voor te bereiden of gemakkelijk te maken, wordt de op het feit gestelde gevangenisstraf met een derde verhoogd.

Artikel 226

- 1.** De schuldige aan valsheid in geschrift wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zeven jaren of geldboete van de vijfde categorie, indien zij gepleegd is:
 - 1°. in authentieke akten;
 - 2°. in schuldbrieven of certificaten van schuld van enige staat, enige provincie, gemeente of openbare instelling;
 - 3°. in aandelen of schuldbrieven of certificaten van aandeel of schuld van enige vereniging, stichting of vennootschap;
 - 4°. in talons, dividend- of rentebewijzen behorende tot een der onder de beide voorgaande nummers omschreven stukken, of in de bewijzen in plaats van deze stukken uitgegeven;
 - 5°. in krediet- of handelspapier.
- 2.** Met dezelfde straf wordt gestraft hij die opzettelijk gebruik maakt van enig in het eerste lid vermeld vals of vervalst geschrift als ware het echt en onvervalst, dan wel opzettelijk zodanig geschrift aflevert, voorhanden heeft, ontvangt, zich verschafft, vervoert, verkoopt of overdraagt, terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat dit geschrift bestemd is voor zodanig gebruik.

Artikel 227

- 1.** Hij die in een authentieke akte een valse opgave doet opnemen aangaande een feit van welks waarheid de akte moet doen blijken, met het oogmerk om die akte te gebruiken of door anderen te doen gebruiken als ware zijn opgave in overeenstemming met de waarheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.
- 2.** Met dezelfde straf wordt gestraft hij die opzettelijk gebruik maakt van de akte als ware de inhoud in overeenstemming met de waarheid dan wel opzettelijk de akte aflevert of voorhanden heeft, terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat die akte bestemd is voor zodanig gebruik.

Artikel 227a

Hij die, anders dan door valsheid in geschrift, opzettelijk niet naar waarheid gegevens verstrekt aan degene door wie of door wiens tussenkomst enige verstrekking of tegemoetkoming wordt verleend, wordt, indien het feit kan strekken tot bevoordeling van zichzelf of een ander, terwijl hij weet of redelijkerwijze moet vermoeden dat de verstrekte gegevens van belang zijn voor de vaststelling van zijn of eens anders recht op die verstrekking of tegemoetkoming dan wel voor de hoogte of de duur van een dergelijke verstrekking of tegemoetkoming, gestraft met gevangenis straf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 227b

Hij die, in strijd met een hem bij of krachtens wettelijk voorschrift opgelegde verplichting, opzettelijk nalaat tijdig de benodigde gegevens te verstrekken, wordt, indien het feit kan strekken tot bevoordeling van zichzelf of een ander, terwijl hij weet of redelijkerwijze moet vermoeden dat de gegevens van belang zijn voor de vaststelling van zijn of eens anders recht op een verstrekking of tegemoetkoming dan wel voor de hoogte of de duur van een dergelijke verstrekking of tegemoetkoming, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Titel III. Overtredingen betreffende het openbaar gezag

..

Artikel 447c

Hij die, anders dan door valsheid in geschrift, aan degene door wie of door wiens tussenkomst enige verstrekking of tegemoetkoming wordt verleend, gegevens verstrekt die naar hij weet of redelijkerwijze moet vermoeden niet met de waarheid in overeenstemming zijn, wordt, indien deze gegevens van belang zijn voor de vaststelling van zijn of eens anders recht op die verstrekking of tegemoetkoming dan wel voor de hoogte of de duur van een dergelijke verstrekking of tegemoetkoming, gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.

Artikel 447d

Hij die, in strijd met een hem bij of krachtens wettelijk voorschrift opgelegde verplichting, nalaat tijdig de benodigde gegevens te verstrekken, wordt, indien deze gegevens van belang zijn voor de vaststelling van zijn of eens anders recht op een verstrekking of tegemoetkoming dan wel voor de hoogte of de duur van een dergelijke verstrekking of tegemoetkoming, gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.